

Ä Tasub teada Romantilise saareelu pahupool

1. Juurdepääs. Tänapäeval müüakse erinevaid laidusid ja saari ning kinnistuid, kuhu pole regulaarset laevaühendust. Kui endal transport puudub, võib tekkida probleeme nii ehitusmaterjali kui ka reisijateveoga.

2. Kommunikatsioonid. Kas tulevase hoone juures on olemas elekter või liitumisvõimalus ning kas jätkub võimsust. Kas krundil on kaev, kas see vajab puhastamist. Uurida kohalikust omavalitsusest, kas on võimalus kaev ise rajada.

3. Detailplaneering. Tuleb järele uurida, ega krundile pole kehtestatud ehituskeelu ala või kui suur maja on detailplaneeringus lubatud ehitada.

4. Transport. Kui on tegemist saarega või laiuga, mis on raskemalt juurdepääsetav, siis tuleb arvestada, et soovitatav on osta mõni transpordivahend saare ja mandri vahel ning saarel kohapeal liikumiseks, sest naabrimees ei jaks ka hea raha eest lõputult aidata. Transpordivahend võiks olla kinnine, väiksem, odavam kastiauto, et sellega saaks vedada nii kaupa kui ka inimesi. Arvestada tuleb raskemate oludega - niiske ja soolane õhk ning keerukad teeolud lõhuvad autot kiiremini.

5. Aeg. Kaalutle, kas sõit suvekuudesse mitte liiga pikaks ja kulukaks ei lähe, kui seda igal nädalavahetusel ette võtta. Ehk leiab suvila kuskil lähemal.

6. Ilm. Saarele elama asuja elu kõige tähtsamaks asjaks saab ilma-kaarte tundmine, uudiste kuulamine ja veebist uurimine, kustpoolt puhub tuul ja kui suur see tuul on.

7. Töö. Saarele tulija peaks arvestama, et alati ei ole võimalik saada kohe mandrile. Võib juhtuda, et mandrile pääseb alles kolm päeva hiljem, kui vaja oleks.

8. Topeltvarustus. Elementaar-seid tööriistu võiks olla kaks komplekti, sest kui vaja vahel ka linnakodus mõni nael seinale lüüa, siis pole ohtu, et midagi kuskile maha ununeb.

9. Varud. Kui tööks vajalikku ehitusmaterjali osta, siis alati varuga, kui üle jääb mõni laud või nael, siis meie kogemus näitab, et kunagi seda ikka vaja läheb aga kui puudu jääb, on jama.

↑ **MAJAPALGID** tuli Pranglile vedada väikesel Vestal, abiks omaenda kätejõud.

10. Ehitusmaterjalid. Värvid ja lakid välitingimustesse tuleb osta vastupidavad ja kanged. Tavapärased värvid ei pea saarel niiskuses ja suure tuule käes vastu.

11. Levi. Uurida tuleb, kes on saarel internetipakkujad. Prangli saarel näiteks ei levi Elioni internet, internetiteenust pakub Unitcom Eesti OÜ.

12. Arstiabi. Saarele asuja peaks tegema puugivaktsiini. Arvestada tuleb, et saartel on rohkem sääski ja parmusid. Üldjuhul pole saarte meditsiinipunktid nii hea varustusega kui mandri apteegid. Mõnel pool meditsiinipunktid lausa puuduvad, seega peab endal olema korralik esmaabikapp, kus on valuvaigistid, palavikurohud, krooniliste haiguste ravimid varuga. Enamikul väikesaartel on kiirabi vaid piirivalve helikopter, mille ooteaeg võib olenevalt meditsiinibrigaadi valmisolekust venida mitme tunnini.

ALLIKAS: CARMEN OTT, PRANGLI MUUSEUMI PERENAINAINE